

Sygn. akt V CSK 590/18

## POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku O. Spółka Jawna w G.  
przy uczestnictwie M. P. (P.)  
o ustanowienie służebności drogi koniecznej,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 września 2019 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie  
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.  
z dnia 17 kwietnia 2018 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

Wnioskodawczyni powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.), a okoliczności mające uzasadniać występowanie tej przesłanki uzasadniła wyłącznie stwierdzeniem, że „zakres jak i charakter naruszeń prawa, których dopuścił się Sąd II instancji jest nie do zaakceptowania, a orzeczenie w obecnym kształcie nie powinno być utrzymane w obrocie prawnym. W szczególności należy wskazać, iż Sąd poczynił ustalenia stojące w sprzeczności z dokumentem o charakterze urzędowym, a uczynił to w zakresie okoliczności istotnej z punktu widzenia możliwego rozstrzygnięcia sprawy”.

Dla spełnienia wymogu z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego w tym przedmiocie (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.). Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2014 r., I CSK 510/13, nie publ.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie orzeczenia oczywiście nieprawidłowego. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi zatem do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Uzasadnienie sformułowanego przez wnioskodawczynię wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymagań. Wnioskodawczyni odwołała się w nim do podstaw skargi kasacyjnej, gdy tymczasem Sąd Najwyższy w ramach przedsądu nie może zajmować się ich badaniem.

Status nieruchomości władnącej lub obciążonej służebnością gruntową może mieć część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (art. 46 § 1 k.c.) (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 lipca 2017 r., V CSK 598/16, wyrok Sądu Najwyższego z 22 lutego 2012 r., IV CSK 278/11, nie publ.). Kwestia, czy nieruchomość zdefiniowana w sposób określony wyżej ma zapewniony dostęp do drogi publicznej ma charakter przede wszystkim faktyczny, a prawny o tyle, że jeśli nieruchomość taka nie przylega do drogi publicznej, to konieczne jest zweryfikowanie, czy jej właściciel ma tytuł do wykorzystania innych – przede wszystkim własnych – nieruchomości na cele jej skomunikowania z drogą publiczną. Z ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego

rozstrzygnięcia wynika, że wnioskodawczyni ma tytuł do własnych nieruchomości, które zapewniają łączność między nieruchomością, na której rozpoczęła działalność gospodarczą i drogą publiczną. Charakter tego dostępu powinien być przez wnioskodawczynię uwzględniony, gdy planowała sposób, w jaki będzie gospodarczo wykorzystywać nieruchomość wskazaną w żądaniu wniosku.

Zarzuty wnioskodawczyni koncentrują się wokół ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie, a przede wszystkim wokół ustalenia, że jej nieruchomość ma odpowiedni dostęp do drogi publicznej, a zatem nie może kosztem nieruchomości uczestnika zabiegać o zapewnienie sobie jeszcze innego takiego dostępu, dogodniejszego z punktu widzenia jej planów gospodarczych. Według art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być jednak zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy jest związany podstawą faktyczną rozstrzygnięcia ustaloną przez sądy *meriti* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., oraz - co do kosztów postępowania - art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> i art. 391 § 1 k.p.c., § 5 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

